

Riigikogu põhiseaduskomisjon

Teie: 20.01.2026 nr

Meie: 30.01.2026 nr 11-1/6-2

Vastus pöördumisele

Lugupeetud Riigikogu põhiseaduskomisjoni liikmed

Riigikogus menetluses on välismaalaste seaduse muutmise seaduse eelnõu ([785 SE](#)). 20.01.2026 edastas Riigikogu põhiseaduskomisjon Siseministeeriumile arvamuse avaldamiseks Riigikogu põhiseaduskomisjoni liikme Pipi-Liis Siemanni ettepaneku tunnistada kehtetuks § 294 lõige 1 ja täiendada siseministri 4.12.2015 määrust nr 68 „Välismaalaste seaduses sätestatud teavitamiskohustuse täitmise kord“ või tunnistada kehtetuks ka VMS § 294 lõige 2. Ettepanekus tuuakse välja, et ei eksisteeri tegelikku õiguslikku alust, mille abil kohaliku omavalitsusüksus saaks elamisloa vormistamist tagada või välismaalase elukohta kontrollida.

Siseministeerium, olles tutvunud pöördumises toodud ettepanekuga, möönab, et VMS § 294 lõike 1 sõnastus ei taga õigusselgust ja võib praktikas tekitada küsimusi. Kehtiv VMS § 294 on sõnastatud järgmiselt:

§ 294. Kohaliku omavalitsusüksuse kohustused

- (1) Kohalik omavalitsusüksus on kohustatud tagama, et omavalitsuse territooriumil viibiva välismaalase elamisluba oleks vormistatud vastavalt käesolevale seadusele.
- (2) Kohalik omavalitsusüksus on kohustatud teavitama Politsei- ja Piirivalveametit kohaliku omavalitsusüksuse territooriumil seadusliku aluseta viibivast või töötavast välismaalasest.

Arvestades sätte eesmärki leiame, et VMS § 294 sõnastus võiks olla selgem, mistõttu võiks VMS § 294 sõnastust muuta järgmiselt:

§ 294. Kohaliku omavalitsusüksuse kohustused

- (1) Kohalik omavalitsusüksus on kohustatud jälgima, et omavalitsuse territooriumil viibival välismaalasel oleks Eestis ajutiseks viibimiseks, elamiseks ja töötamiseks seaduslik alus vastavalt käesolevale seadusele.
- (2) Kohalik omavalitsusüksus on kohustatud teavitama Politsei- ja Piirivalveametit kohaliku omavalitsusüksuse territooriumil seadusliku aluseta ajutiselt viibivast, elavast või töötavast välismaalasest.

Nõustume, et täiendada tuleb ka siseministri 4.12.2015 määrust nr 68 „Välismaalaste seaduses sätestatud teavitamiskohustuse täitmise kord“, kuivõrd nimetatud korras puuduvad praegu normid, mis täpsustaks, kuidas ja mis tähtaja jooksul peab kohaliku omavalitsusüksus

teavitamiskohustust täitma. Vastavad siseministri määruse täiendused on kavas õigusselguse parandamise eesmärgil teha esimesel võimalusel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Janek Mägi
osakonnajuhataja